

MỘT SỐ ĐỀ XUẤT ĐỂ THỰC HIỆN CÓ HIỆU QUẢ ĐỀ ÁN “CHƯƠNG TRÌNH QUỐC GIA VỀ HỌC TẬP NGOẠI NGỮ CHO CÁN BỘ, CÔNG CHỨC, VIÊN CHỨC GIAI ĐOẠN 2019 - 2030”

NGUYỄN THỊ THANH HOA *

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế diễn ra mạnh mẽ, ngoại ngữ là phương tiện quan trọng trong giao tiếp, trao đổi với các đối tác nước ngoài, đồng thời, giúp cho việc nghiên cứu, học tập phục vụ công tác chuyên môn. Do đó, việc trang bị kiến thức, kỹ năng ngoại ngữ cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức (CBCCVC) đáp ứng yêu cầu công việc là rất cần thiết. Bài viết làm rõ những nội dung cốt lõi trong Đề án “Chương trình Quốc gia về học tập ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức giai đoạn 2019 - 2030”, trên cơ sở đó, đề xuất một số giải pháp để triển khai thực hiện đề án có hiệu quả.

1. Khái quát chung về Đề án

Nhằm nâng cao năng lực ngoại ngữ cho CBCCVC đáp ứng tiêu chuẩn chức danh, vị trí việc làm; có phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ, ngày 19/11/2019, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1659/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “Chương trình Quốc gia về học tập ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức giai đoạn 2019 - 2030”. Đề án có một số nội dung trọng tâm như sau:

Thứ nhất, về mục tiêu của Đề án.

Mục tiêu chung: tăng cường đào tạo, bồi dưỡng (ĐTBD) nâng cao năng lực ngoại ngữ cho CBCCVC đáp ứng tiêu chuẩn chức danh, vị trí việc làm và khung năng lực theo quy định, có phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ. Xây dựng đội ngũ CBCCVC chuyên nghiệp, có chất lượng cao, có số lượng, cơ cấu hợp lý và có khả năng sử dụng ngoại ngữ thành thạo trong công việc và làm việc trong môi trường quốc tế.

Mục tiêu cụ thể:

- Đến năm 2025:

+ Hoàn thiện cơ chế, chính sách về ĐTBD nhằm khuyến khích, tạo điều kiện để CBCCVC tích cực học tập ngoại ngữ, nâng cao năng lực đáp ứng yêu cầu thực thi công vụ và làm việc trong môi trường quốc tế;

+ Hoàn thành việc xây dựng, hoàn thiện các chương trình, tài liệu bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ cho CBCCVC;

+ Tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ cho đội ngũ CBCCVC. Phấn đấu đến hết năm 2025: 50% cán bộ, công chức (CBCC) ở trung ương (tập trung vào cán bộ,

* *ThS, Học viện Hành chính Quốc gia*

công chức lãnh đạo, quản lý từ cấp phòng và tương đương trở lên dưới 40 tuổi); 25% CBCC cấp tỉnh, cấp huyện ở địa phương (tập trung vào CBCC lãnh đạo, quản lý từ cấp phòng và tương đương trở lên dưới 40 tuổi) đạt trình độ ngoại ngữ bậc 4 trở lên theo quy định; 60% viên chức và 50% viên chức giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý đạt trình độ ngoại ngữ bậc 4 trở lên theo quy định; 20% CBCC xã và 15% CBCC lãnh đạo, quản lý cấp xã dưới 40 tuổi công tác tại địa bàn hoặc lĩnh vực có yêu cầu sử dụng ngoại ngữ đạt trình độ ngoại ngữ bậc 3 trở lên theo quy định.

- Đến năm 2030:

Tăng cường bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ cả về số lượng và chất lượng cho đội ngũ CBCCVC, bảo đảm đến hết năm 2030: 60% CBCC ở trung ương (tập trung vào CBCC lãnh đạo, quản lý từ cấp phòng và tương đương trở lên dưới 40 tuổi); 35% CBCC cấp tỉnh, cấp huyện ở địa phương (tập trung vào CBCC lãnh đạo, quản lý từ cấp phòng và tương đương trở lên dưới 40 tuổi) đạt trình độ ngoại ngữ bậc 4 trở lên theo quy định và ngoại ngữ chuyên ngành; 70% viên chức và 60% viên chức giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý đạt trình độ ngoại ngữ bậc 4 trở lên theo quy định và ngoại ngữ chuyên ngành; 30% CBCC xã và 25% CBCC lãnh đạo, quản lý cấp xã dưới 40 tuổi công tác tại địa bàn hoặc lĩnh vực có yêu cầu sử dụng ngoại ngữ đạt trình độ ngoại ngữ bậc 3 trở lên theo quy định và ngoại ngữ chuyên ngành.

Thứ hai, về lộ trình thực hiện Đề án.

- *Giai đoạn 2019 - 2020*: các bộ, ngành, địa phương tập trung xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện Đề án “Chương trình quốc gia về học tập ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức” của cơ quan, đơn vị mình với các mục tiêu, yêu cầu, nội dung hoạt động. Rà soát, hoàn thiện các quy định về tiêu chuẩn, trình độ ngoại ngữ đối với CBCCVC.

- *Giai đoạn 2021 - 2025*: tổ chức thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp của Đề án để hoàn thành các mục tiêu đề ra. Mở rộng mạng lưới các cơ sở ĐTBĐ có năng lực, uy tín tham gia thực hiện Đề án.

- *Giai đoạn 2026 - 2030*: đẩy mạnh thực hiện các hoạt động để hoàn thành các mục tiêu Đề án. Đưa việc học tập ngoại ngữ thành hoạt động thường xuyên, thiết thực và triển khai đồng bộ, rộng khắp trong cả nước để nâng cao chất lượng, hiệu quả thực thi công vụ và làm việc trong môi trường quốc tế của đội ngũ CBCCVC.

Thứ ba, về kết quả thực hiện Đề án đến nay.

Đến nay đã kết thúc giai đoạn 1 của Đề án, hầu hết các bộ, ngành ở trung ương cũng như các tỉnh, thành phố đã kịp thời ban hành một số chương trình, kế hoạch về tăng cường, nâng cao chất lượng giảng dạy tiếng Anh; thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Kế hoạch dạy và học tiếng Anh trong các cơ sở giáo dục trên địa bàn giai đoạn 2021-2025; cho phép các cơ sở giáo dục tiếp nhận giáo viên nước ngoài, tình nguyện viên dạy tiếng Anh; cho phép các sở ngoại vụ tiếp nhận tình nguyện viên câu lạc bộ tiếng Anh cho CBCCVC của tỉnh, thành phố ...

Nhiều tỉnh, thành phố đã triển khai tổ chức bồi dưỡng ngoại ngữ cho CBCCVC bước đầu đạt một số kết quả nhất định, góp phần nâng cao năng lực ngoại ngữ cho CBCCVC sử dụng trong thực thi công vụ có kết quả. Mặt khác, công tác phối hợp giữa các cơ quan nhà nước trong bồi dưỡng ngoại ngữ như: cơ quan quản lý nhà nước về ĐTBĐ, cơ quan thực hiện ĐTBĐ CBCCVC và cơ quan sử dụng CBCCVC đã có sự thống nhất.

Tuy nhiên, trên thực tế chất lượng, trình độ tiếng Anh của đa số CBCCVC các tỉnh, thành phố vẫn còn hạn chế. Nhiều CBCCVC chưa giao tiếp được bằng tiếng Anh cơ bản.

Việc học tập ngoại ngữ của CBCCVC các cấp chưa trở thành phong trào được triển khai đồng bộ, rộng khắp trong cả nước; chưa phục vụ thiết thực, hiệu quả trong thực thi công vụ và làm việc trong môi trường quốc tế.

2. Một số đề xuất nhằm triển khai thực hiện hiệu quả Đề án

Thứ nhất, tăng cường công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về mục tiêu, nội dung của Đề án.

Tăng cường công tác tuyên truyền đến đội ngũ CBCCVC về công tác ĐTBĐ nâng cao năng lực ngoại ngữ theo tinh thần của Đề án. Đặc biệt tuyên truyền đến đội ngũ cán bộ lãnh đạo để họ hiểu rõ được tầm quan trọng của công tác này, vì đây là đối tượng quyết định đến công tác xây dựng kế hoạch ĐTBĐ nâng cao năng lực ngoại ngữ cho CBCCVC đơn vị mình. Bên cạnh đó, đội ngũ lãnh đạo trong đơn vị phải đi đầu, gương mẫu trong việc học tập nâng cao trình độ ngoại ngữ, động viên khuyến khích cấp dưới của mình học tập nâng cao trình độ ngoại ngữ theo yêu cầu của vị trí việc làm.

Thứ hai, xây dựng kế hoạch bồi dưỡng nâng cao trình độ ngoại ngữ cho CBCCVC vừa đáp ứng yêu cầu của Đề án vừa phù hợp với tính thực tiễn.

Sau khi rà soát tổng thể về tình hình năng lực ngoại ngữ của đội ngũ CBCCVC các cơ quan, đơn vị cần phải xây dựng kế hoạch cụ thể cho việc tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ cho CBCCVC đơn vị mình. Các kế hoạch phải xác định rõ lộ trình cụ thể theo từng giai đoạn thực hiện của Đề án. Căn cứ vào tình hình thực tế tại cơ quan, đơn vị để xác định các đối tượng ưu tiên đưa đi ĐTBĐ trước, đặc biệt là các vị trí thường xuyên phải làm việc với các đối tác là người nước ngoài, hoặc liên quan đến yếu tố quan hệ quốc tế.

Thứ ba, cần xây dựng môi trường học tập ngoại ngữ phù hợp với tình hình thực tế của đơn vị.

Hơn hai năm tình hình dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp, nhiều nơi không thể tổ chức các hoạt động học tập trung nên ảnh hưởng đến tiến độ thực hiện đề án. Chính vì vậy, các cơ quan, đơn vị cần đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, tổ chức các lớp học trực tuyến, xây dựng các phần mềm học tập hiệu quả trên môi trường mạng, để CBCCVC, đặc biệt là các CBCCVC làm công tác đối ngoại, hay cán bộ thường xuyên tiếp xúc với công dân, người nước ngoài có thể tham gia các khóa học ngoại ngữ trực tuyến. Các khóa học này cần phải được xây dựng có khả năng tương tác cao, thuận lợi cho việc học ngoại ngữ hàng ngày của CBCCVC. Ngoài ra, các cơ quan, đơn vị có thể giao Đoàn thanh niên tổ chức buổi sinh hoạt tiếng Anh hàng tuần tại cơ quan để tạo môi trường giao tiếp, trao đổi.

Thứ tư, xây dựng cơ chế, tạo động lực để động viên CBCCVC tham gia các lớp nâng cao trình độ ngoại ngữ.

Đội ngũ CBCCVC đang phải đảm nhận các nhiệm vụ chuyên môn thực thi công vụ dẫn đến tâm lý ngại đi học hoặc nhiều CBCCVC có năng lực ngoại ngữ hạn chế, dẫn đến tâm lý e ngại. Chính vì vậy, cần có cơ chế khuyến khích động viên các cá nhân học tập nâng cao trình độ ngoại ngữ như khen thưởng, ưu tiên trong tiêu chí đánh giá CBCCVC cuối năm; động viên để CBCCVC chủ động tham gia các chương trình bồi dưỡng ngoại ngữ; thường xuyên học tập, tự nâng cao trình độ, năng lực ngoại ngữ; cố gắng thích nghi với khả năng tư duy bằng ngoại ngữ trong các hoạt động công vụ để không ngừng nâng cao năng lực và khả năng thích ứng với môi trường làm việc quốc tế.

Các cán bộ trẻ cần tích cực, chủ động tham gia các khóa đào tạo ngoại ngữ do các cơ quan, các đại sứ quán, cơ quan đại diện ngoại giao các nước tại Việt Nam... tổ chức hoặc tham gia các khóa đào tạo ngắn hạn tại nước ngoài để nâng cao năng lực ngoại ngữ.

Phát huy vai trò đầu tàu của đội ngũ CBCCC giữ chức vụ lãnh đạo tham gia các lớp bồi dưỡng nâng cao trình độ ngoại ngữ vừa đáp ứng yêu cầu công việc, vừa làm gương khuyến khích cấp dưới tham gia. Bên cạnh các lớp học tập trung theo cơ quan, đơn vị cần tạo điều kiện về kinh phí để CBCCC chủ động sắp xếp thời gian tham gia học tập và thi đánh giá năng lực ngoại ngữ tại các cơ sở đào tạo được Bộ Giáo dục và Đào tạo cấp phép.

Thứ năm, xem xét tạo điều kiện các cơ sở giáo dục có uy tín, năng lực tham gia ĐTBĐ và tổ chức đánh giá năng lực ngoại ngữ theo khung năng lực 6 bậc.

Hiện nay, cả nước có 19 cơ sở giáo dục được cho phép cấp chứng chỉ ngoại ngữ theo khung năng lực 6 bậc¹. Tuy nhiên, với nhu cầu ĐTBĐ hiện nay cần xem xét cho phép thêm một số trường đại học và các trung tâm ngoại ngữ tham gia tổ chức đánh giá năng lực ngoại ngữ để tạo điều kiện cho đội ngũ CBCCC có nhiều lựa chọn trong việc tham gia ĐTBĐ.

Thứ sáu, tăng cường các hoạt động hợp tác quốc tế trong các cơ quan nhà nước.

Đây là nội dung rất cần quan tâm, có tính thực tiễn trong tổ chức thực hiện, thông qua các hoạt động, như: tổ chức các cuộc hội thảo trao đổi kinh nghiệm, mời các đối tác quốc tế tham gia nghiên cứu các đề tài dự án trong nước để tạo điều kiện trao đổi, học tập, tổ chức các hoạt động học tập kinh nghiệm tại nước ngoài.

Tuy nhiên, cần nghiêm túc trong tổ chức thực hiện, tránh tình trạng lợi dụng việc đi

học tập nước ngoài để tổ chức các đoàn đi tham quan, du lịch.

Thứ bảy, tổ chức sơ kết, tổng kết, thanh tra, kiểm tra về việc thực hiện Đề án.

Trong quá trình triển khai thực hiện, các cơ quan đơn vị chủ quản cấp trên phải tổ chức sơ kết, tổng kết đánh giá việc thực hiện triển khai ĐTBĐ nâng cao trình độ ngoại ngữ của đội ngũ CBCCCVC trong hệ thống các cơ quan, đơn vị mình quản lý. Đây là cơ sở quan trọng để đánh giá kế hoạch thực hiện cũng như đưa ra các giải pháp để hoàn thành các mục tiêu trong kế hoạch đề ra. Bên cạnh đó, cần tổ chức các đoàn thanh tra, kiểm tra đối với các cơ sở được Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phép tổ chức các kỳ đánh giá năng lực ngoại ngữ theo khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc hiện nay và các cơ sở giáo dục cấp chứng chỉ quốc tế được phép hoạt động tại Việt Nam để bảo đảm tính khách quan, trung thực □

Chú thích:

1. Thông báo số 297/TB-QLCL ngày 25/3/2022 của Cục Quản lý chất lượng Bộ Giáo dục và Đào tạo về Danh sách các đơn vị tổ chức thi và cấp chứng chỉ.

Tài liệu tham khảo:

1. Nghị quyết số 26/NQ-TW ngày 19/5/2018 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương (khóa XII) về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ.

2. Quyết định số 1659/QĐ-TTg ngày 19/11/2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Chương trình quốc gia về học tập ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức giai đoạn 2019 - 2030”.

3. Đào tạo, bồi dưỡng ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức trong hệ thống Công đoàn. <https://dangcongsan.vn> ngày 09/8/2020.

4. Nâng cao năng lực ngoại ngữ cho công chức lãnh đạo, quản lý đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế. <https://quanlynhanuoc.vn> ngày 19/11/2021.